

باسمه تعالی

خلاصه رساله پارمنیدس (ایده و واحد)

گفت و گویی میان زنون و سقراط و پارمنیدس صورت گرفته است و در آن به واحد و یا کثیر بودن ایده ها پرداخته شده است.

زنون معتقد است که کثرت وجود ندارد و همه چیز و هستی واحد است. پارمنیدس کتابی نوشته مبنی بر اینکه فقط وحدت وجود دارد. و زنون کتابی نوشته با محتوای اینکه کثرت وجود ندارد و در واقع مضمون هر دو کتاب یکی است. کتاب پارمنیدس مخالفانی دارد، این در حالی است که زنون در ابتدا به رد کثرت می پردازد تا وحدت محض را اثبات کند. نکته ای که در این جا می درخشد توانایی آدمی در اثبات اشیا به وسیله ادله محکمی است که برای رد ضد آن می آورد. اثبات وقتی محکم و مستقر می گردد که مخالفان را مجاب کند و مخالفان وقتی مجاب می شوند که مدعی، آنچه را می پندارند که درست است فرض نموده و در صدد رد آن برآید و در واقع از در برهان خلف وارد شود. و اثاث ایرادی که پارمنیدس به سقراط در این رساله می گیرد نیز همین است. که صرف بیان یک ادعا و اثبات آن هنر نیست بلکه این روش باید با رد براهین مخالف آن مجالی برای مخالفان باقی نگذارد. سقراط برای اثبات شباهت در عین بی شباهتی تلاش می کند و مدعی است که یک شی ممکن است به چیزی شبیه باشد و در عین حال بخش دیگری از آن به آن شی شبیه نباشد. و می کوشد تا این مدعی را محال جلوه ندهد. و با زنون در این زمینه بحث می کند. باید پذیرفت که یک چیز در عین واحد بودنش کثیر است ولی نباید پذیرفت که خود وحدت، کثیر باشد یا خود کثرت واحد باشد. سقراط در مورد انسان به وجود ایده های مستقل از انسان قائل است، ایده هایی مثل عدالت، زیبایی، کثرت، وحدت، حرکت و سکون. اما در مورد غیر انسان ایده ها را مستقل از اشیا نمی داند. هرچیزی که از ایده بهره ور است یا باید از کل ایده بهره مند باشد یا از جزئی از آن. یک ایده در آن واحد که واحد است می تواند در چیزهای متعددی وجود داشته باشد و با این همه وحدت خود را حفظ کند. مثل نور روز که بر تمام فضای یک شهر دامن گسترده باشد. این نور در عین وحدت بر تک تک اجزای شهر اثر روشنایی می بخشد.

تاکید بر رابطه ی طولی ایده هاست (هر ایده جزئی از ایده ی بزرگتر است). پس ایده ها بشمارند اما در نهایت به یک ایده ی واحد یعنی خدا می رسند.

پارمنیدس معتقد است که ایده ها از اشیا مستقل نیستند. هم چنین مدعی است که ایده ها را نمی توان شناخت چون وجود خارجی و واقعی و ملموس ندارند. و تنها کسی که از اصل و کامل ترین ایده ها خبر داشته باشد می تواند آن را بشناسد، خداست.

در پژوهش علمی هنگامی که در باره موضوعی قائل به فرضی می شویم خواه این فرض مبنی بر وجود موضوع یا عدم وجود موضوعی باشد، باید آثار و نتایج دیگر فرضیه ها نیز بررسی شوند.